

Afdeling Beleidsontwikkeling
Koning Albert II-laan 35 bus 30
1030 BRUSSEL
T 02 553 32 43
F 02 553 31 40
beleidsontwikkeling@wvg.vlaanderen.be
www.departementwvg.be

BESLUITENVERSLAG WERKGROEP (BELANG VAN HET KIND)

Datum: 2 december 2019

Auteur: Linda Aerts

Wergroep: Belang van het kind

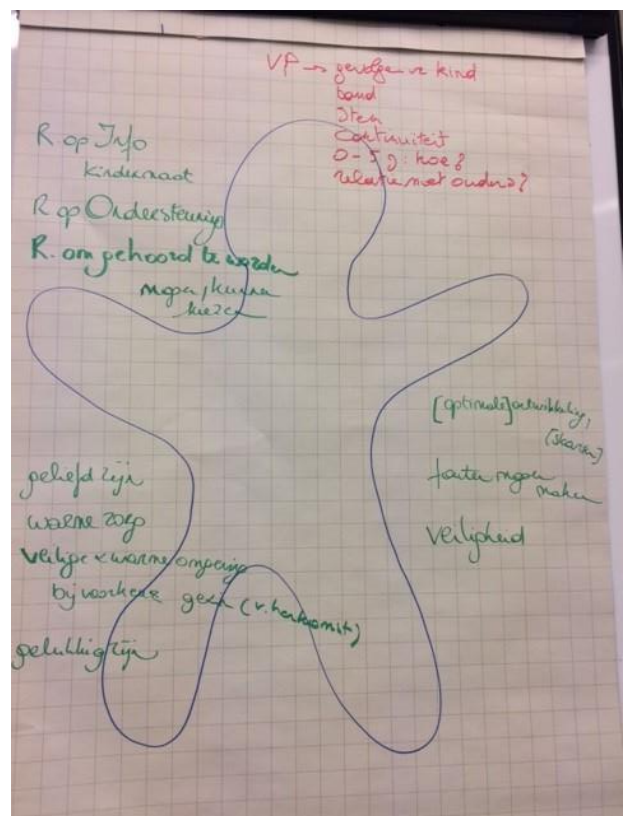
Katrien Herbots – coördinator Kenniscentrum Kinderrechten
Tim Stroobants – directeur Vlaams Expertisecentrum Kindermishandeling

Brainstorm: wat is belang van het kind?

- Recht op info
- Recht op ondersteuning
- Recht om gehoord te worden
- (Optimale) ontwikkeling
- Fouten mogen maken
- Mogen kunnen kiezen
- Geliefd zijn – Warme zorg – veilige en warme omgeving – liefdevol
- Veiligheid
- Gelukkig zijn

Brainstorm over hoe de vertrouwenspersoon het belang van het jonge kind kan dienen, aandachtspunten en bedenkingen?

- Wie is de vertrouwenspersoon?
 - o Regelgeving: als kind daar zelf niet toe in staat is:
 - Ouders kunnen vertrouwenspersoon voor kind aanduiden

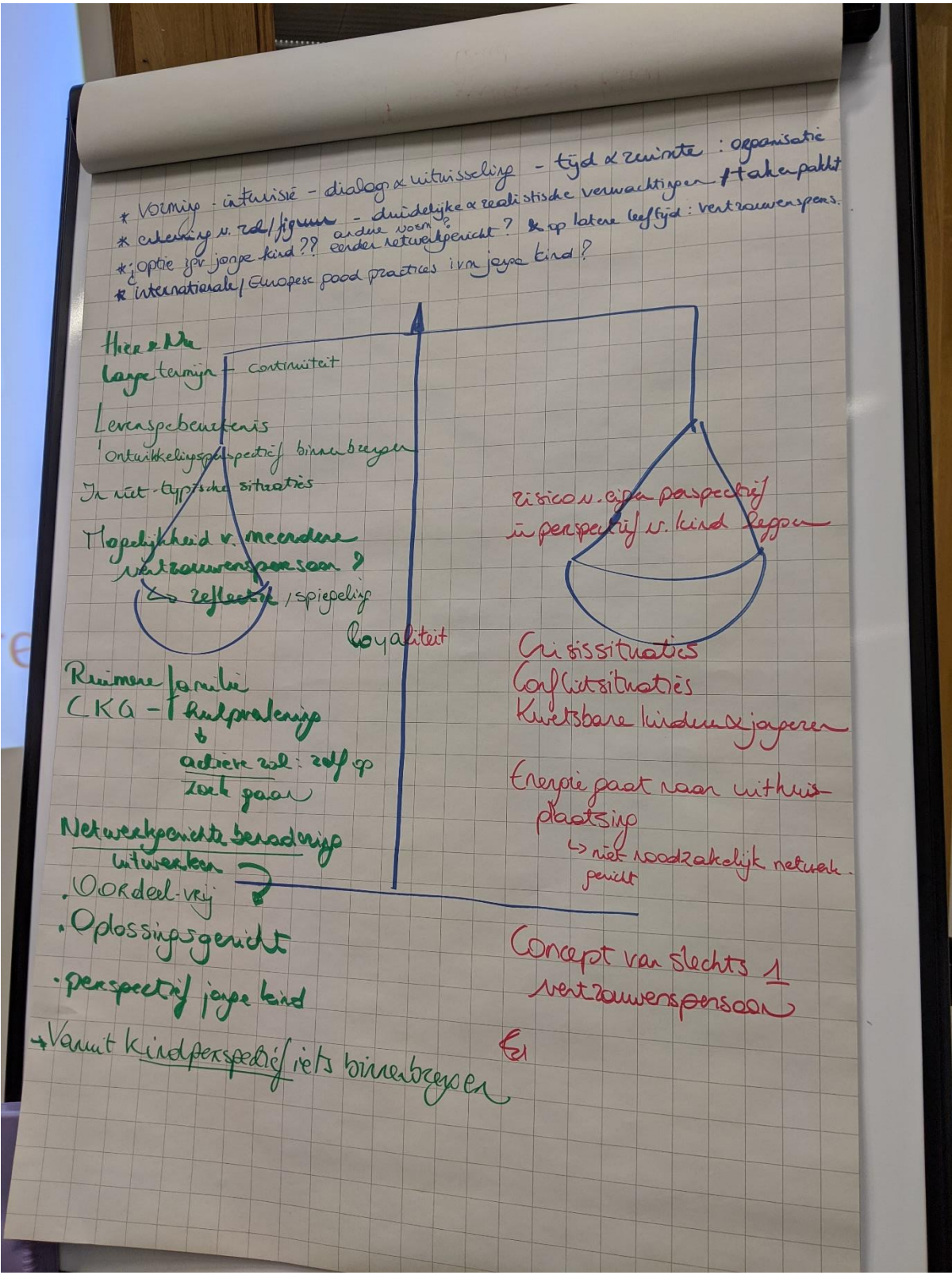

- Indien tegengestelde belangen tussen ouders en kind (bv. bij kindermishandeling) kan de directeur van de voorziening of zijn gemandateerde of een medewerker van de toegangspoort de vertrouwenspersoon aanstellen
 - ∞ Wie kan best optreden als vertrouwenspersoon?
 - Netwerk: familie? (moeilijk met band ouders); de kinderen hebben vaak nog geen netwerk
 - LUS: gaat op zoek op zoek naar iemand in het 'ruime' netwerk (is ruimer dan familie, kan bv. vroegere verzorger in de crèche zijn, babysit, buurvrouw, - man, ...) of zoekt binnen of met hun vrijwilligers?
 - Jeugdadvocaat?
 - De praktijk van vertrouwenspersoon bij jonge kinderen is beperkt
 - Is de vertrouwenspersoon? niet enkel zinvol in situaties waar ouders er zelf voor kiezen om meer op de achtergrond te blijven?
 - Is het concept van de vertrouwenspersoon als concept het best voor het jonge kind (< 6 jaar)? Welke alternatieve vormen zijn er?
- Netwerkgerichte aanpak. Een netwerk vormen rond het kind en zijn ouders. Family finding (<http://www.familyfinding.org/>) als alternatief. Door de ouders mee te betrekken kan je beter komen tot gedragenheid met het netwerk. Kinderen komen anders in een loyaliteitsconflict als het netwerk de ouders niet ondersteunt.

Meerwaarde	Aandachtpunten
<p>In relatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ de persoon kan een band hebben met het kind ∞ (hoop op) continuïteit in het leven van het kind - iemand die op lange termijn een rol kan spelen – lange trajecten ∞ iemand die aanwezig is bij belangrijke levensgebeurtenissen – bv bij echtscheiding 	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Wat doe je als je het niet eens bent met de wijze waarop 'het belang van het kind' wordt ingevuld door de vertrouwenspersoon? ∞ Risico om de rol te sterk te behartigen ∞ Miskend voelen van ouders doordat iemand anders de rol van vertrouwenspersoon voor kind inneemt ∞ Wie is het aanspreekpunt van het kind?
<p>Stem geven:</p> <ul style="list-style-type: none"> ∞ nadenken over de impact op/gevolgen voor het kind van geformuleerde keuzes ∞ 'de stem van het kind' op tafel brengen ∞ Vertrouwenspersoon kan niet altijd weten wat het kind nodig heeft, maar kan wel het perspectief van het kind inbrengen 	<ul style="list-style-type: none"> ∞ hoe doe je dit, in wiens naam spreekt die persoon? ∞ hoe staat dit in verhouding met 'gehoord' worden? wanneer zeker, wanneer niet? ∞ risico van eigen perspectief – in het perspectief van kind te leggen, goed op de hoogte zijn van je eigen waardenkader
<p>Wie?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Netwerkgerichte benadering uitwerken: <ul style="list-style-type: none"> ∞ Oplossingsgericht ∞ Oordeelvrij ∞ Vanuit het perspectief van het jonge kind – CKG of hulpverlening kan zelf een actieve rol opnemen en op zoek gaan naar een vertrouwenspersoon 	<ul style="list-style-type: none"> ∞ Hoe deze rol invullen bij conflictsituaties of bij kwetsbare kinderen en jongeren ∞ Hoe verhoudt de persoon zich in relatie met de ouders? ∞ Wat met loyaliteit van de kinderen ten aanzien van hun ouders? ∞ Kan gevoelig liggen, bv als grootmoeder de rol opneemt, kan zij in het dossier dingen over zoon/dochter lezen. Best hierover in dialoog gaan alvorens het dossier te laten raadplegen.

- Het is niet uitgesloten dat twee vertrouwenspersonen worden aangeduid voor onderscheiden taken, of een vertrouwenspersoon ism één of meerdere steunfiguren, cfr voorbeeld LUS 's morgens

- Concept van slechts 1 vertrouwenspersoon, kan je de verantwoordelijkheid bij één persoon leggen?

Wat zijn de belangrijkste conclusies uit de werkgroep?

- ∞ Inzetten op meerdere mensen – zodat je kan reflecteren over ‘het belang van het kind’
- ∞ Perspectief inbrengen ook voor jonge kinderen is zeker waardevol – of dit via vertrouwenspersoon dient te gebeuren is niet duidelijk. Zeker nadenken over alternatieve vormen van ondersteuning waar ook ouders betrokken zijn zoals family finding.
- ∞ De vertrouwenspersoon dient goed omkaderd te worden.
- ∞ In veel gevallen moet dit wel kunnen. Slechte praktijken mogen geen beleid bepalen
- ∞ Iedereen is zoekende, zowel organisatorisch als inhoudelijk nog een weg af te leggen.

Welke knelpunten wil de werkgroep signaleren? En wat moet er eventueel zeker behouden of versterkt worden?

- ∞ Zie onder aandachtspunten

Heeft de werkgroep concrete suggesties om deze knelpunten aan te pakken? Of andere suggesties om de rechten van minderjarigen, ouders, netwerk verder waar te maken?

- ∞ Vorming en intervisie voor vertrouwenspersonen
- ∞ Netwerkgericht werken en dus met verschillende personen de rol van steunfiguur en vertrouwenspersoon invullen.
Internationaal zoeken naar praktijkvoorbeelden over wat wel mogelijk is met jonge kinderen. Bv. big brother, big sister (community based mentoring - <https://www.bbbsamsterdam.nl/programma>), family finding (<http://www.familyfinding.org/>)
- ∞ Oudergerichte aanpak
- ∞ Erkenning van de vertrouwenspersoon
- ∞ Begrenzen van vertrouwenspersoon door het inbouwen van tijds- of termijnperspectief of de rol van de vertrouwenspersoon af te bakenen voor bepaalde opdrachten
- ∞ Duidelijke en realistische verwachtingen – verwachtingen temperen
- ∞ Alternatieve mogelijkheden van ondersteuning formuleren